Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

De burgemeester, het college van burgemeester en wethouders, de raadsleden, de commissieleden, de griffie, de gemeentesecretaris, het hoofd van de personeelsafdeling en het hoofd van de salarisadministratie

DG Bestuur, Ruimte en Wonen
Directie Democratie en Bestuur

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
www.politiekeambtsdragers.nl

Contactpersoon
Postbus.helpdeskpa@minbzk.nl

Datum
28 november 2018

Kenmerk
2018-0000918502

circulaire

Onderwerp	Introductie Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers
Doelstelling	Informatie
Juridische grondslag	Gemeentewet
Relaties met andere circulaires	Geen
Ingangsdatum	1 januari 2019
Geldig tot	Nader bericht

Van verzending circulaires naar publicatie op internet
Met ingang van 1 januari 2019 zullen circulaires met betrekking tot de rechtspositie van politieke ambtsdragers uitsluitend nog bekend worden gemaakt op de site van de officiële bekendmakingen (Staatscourant) en op de website www.politiekeambtsdragers.nl. U kunt zich met een RSS-feed abonneren op deze site. Als er een circulaire op deze site wordt gepubliceerd, ontvangt u een attendering. Gedurende het jaar 2018 worden bij wijze van overgangsmaatregel de circulaires ook nog per post verzonden.

1. Inleiding

Hierbij informeer ik u over de totstandkoming van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers (Stb. 2018, 386), en de daarbij behorende Regeling rechtspositie decentrale politieke ambtsdragers (Stcrt 2018, 66006).

In deze regelgeving zijn de rechtspositieregels van alle voorzitters, dagelijks bestuurders en volksvertegenwoordigers van de gemeenten, provincies en waterschappen, in één besluit en één regeling samengevoegd. Dit is het sluitstuk van een meerjarig traject[1], waarbij de vroegere zeven rechtspositiebesluiten en onderliggende regelingen met betrekking tot deze ambtsdragers, zijn gemoderniseerd, en waar mogelijk geharmoniseerd.
Harmonisatie is bereikt door voor vergelijkbare decentrale politieke ambtsdragers vergelijkbare artikelen op te nemen. Verschillen die enkel historisch waren te verklaren of die intussen achterhaald bleken te zijn, zijn weggenomen. Vervolgens is in het kader van het streven naar modernisering bezien of de voorzieningen nog adequaat waren met het oog op het functioneren van de politieke ambtsdrager.

[1] Eerdere onderdelen van dit traject zijn in juni 2013 (Stb. 2013, 222) en in juni 2014 (Stb. 2014, 230) tot stand gekomen.

Dit besluit is tot stand gebracht in nauwe samenwerking met vertegenwoordigers van de koepels (IPO, VNG en Unie van Waterschappen) en van de negen beroepsgroepen van de decentrale politieke ambtsdragers. In gezamenlijkheid is gekomen tot een afgewogen pakket aan arbeidsvoorwaarden dat voor de verschillende groepen ambtsdragers eenvormig, transparant, uitlegbaar en zo eenvoudig mogelijk in de uitvoering is. Verschillen in hoogte van vergoedingen en systematiek zijn vervangen door eigentijdse en adequate voorzieningen die het functioneren van de ambtsdragers versterken.

In §2 wordt een opsomming gegeven van de aanspraken die zijn geïntroduceerd of aangepast. Deze worden toegelicht in de bijlage.

Omdat er voor de gemeenten per 1 januari 2019 een nieuw besluit en een nieuwe (uitvoerings)regeling gaan gelden, met een nieuwe structuur, is ervoor gekozen om nu niet alleen aan te geven wat dit sluitstuk betekent voor de aanspraken van burgemeesters, wethouders en raadsleden, maar juist alle aanspraken te beschrijven, ook die niet inhoudelijk zijn gewijzigd. Op deze manier wordt in de bijlage inzicht gegeven in het gehele arbeidsvoorwaardenpakket van actieve ambtsdragers in de gemeentelijke sector.

2. Overzicht nieuwe aanspraken

Inhoudelijk zijn de volgende onderwerpen aangepast of voor het eerst geregeld voor de gemeentelijke politieke ambtsdragers:

Voor burgemeesters, wethouders en raadsleden

1. Introductie van een uniforme regeling van reiskostenvergoeding woon-werkverkeer en dienstreizen.
2. In plaats van een financiële vergoeding voor een WIA-voorziening voor een structurele functionele beperking, kan ook een voorziening worden verstrekt.
3. De ICT-bepalingen zijn aangepast aan het huidige fiscale regime: informatie- en communicatievoorzieningen worden voor de duur van het ambt verstrekt, daarbij inbegrepen de abonnementen, die noodzakelijk zijn voor de uitoefening van dat ambt.
4. Introductie van een grondslag voor de inkoop van bedrijfsgeneeskundige zorg.
5. Nadere omschrijving van het begrip beroepsvereniging.

Specifiek voor burgemeester en wethouders

1. Uniforme grondslagen van de vergoeding van de verhuiskosten, in lijn met de fiscale regelgeving
2. De aanspraak op een vergoeding voor dubbele woonlasten is nu in het besluit opgenomen (deze was voorheen geregeld op het niveau van ministeriële regeling).
3. Introductie van de mogelijkheid een auto ter beschikking te stellen (dienstauto's/leaseauto's).
4. Een ambtswoning en een ter beschikking gestelde woning zijn gelijkgesteld.
5. Introductie van de vergoeding van kosten van loopbaanoriëntatie en mobiliteit bevorderende activiteiten tijdens het ambt.

6. Introductie van een grondslag voor schadeloosstelling van wethouders bij terugroepen uit het buitenland vanwege een calamiteit, en de aanpassing van de grondslag die hiervoor al bestond voor burgemeesters.

Specifiek voor burgemeesters

1. Omvorming van de langjarige toelage burgemeesters bij overstap naar een gemeente in een gelijke inwonersklasse, naar een eenmalige mobiliteits-toeslag.
2. De toelage voor burgemeesters bij overstap naar een gemeente in een lagere inwonersklasse is vervallen, omdat de Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (Appa) al een voorziening kent met een vergelijkbaar effect.
3. Vervallen van de plicht voor de Minister van BZK om, voordat hij de burgemeester ontslag verleent op grond van ziekte, te onderzoeken of het mogelijk is betrokkene na zijn ontslag binnen zijn gezagsbereik andere arbeid aan te bieden, omdat er adequate andere voorzieningen zijn.
4. Vervallen van de aanspraak van een burgemeester op een bedrag ter hoogte van een halve ambtstoelage voor een periode van drie maanden na ontslag.

Specifiek voor wethouders

1. Aanpassing van de tegemoetkoming voor de verzekering van de tijdelijk vervanger van een zwangere of zieke wethouder. De tegemoetkoming is gekoppeld aan de aanstellingsomvang en wordt geïndexeerd.
2. De vergoeding bij een tijdelijke waarneming van de burgemeester van langer dan 30 dagen door een wethouder is omgevormd tot een aanvulling op de bezoldiging tot het niveau van de bezoldiging van de burgemeester.

Specifiek voor raadsleden

1. Introductie van een uniforme regeling van reiskostenvergoeding woon-werkverkeer en dienstreizen voor raadsleden en commissieleden.
2. Omvorming van de delegatiegrondslag voor een pensioenregeling raadsleden tot een bepaling op grond waarvan bij verordening kan worden geregeld dat raadsleden aanspraak hebben op een bedrag per jaar ter grootte van de vergoeding voor de werkzaamheden voor één maand, waarmee zij voorzieningen kunnen treffen ter zake van arbeidsongeschiktheid, ouderdom en overlijden.
3. Aanpassing van toelagen voor deelname aan "zware commissies" en introductie van de toelage voor deelname aan een bijzondere commissie.
4. Aanpassing toelage fractievoorzitters.
5. De vergoeding bij een tijdelijke waarneming van de burgemeester van langer dan 30 dagen door een raadslid is omgevormd tot een aanvulling op de vergoeding voor de werkzaamheden tot het niveau van de bezoldiging van de burgemeester.
6. Introductie van een delegatiegrondslag voor gemeenten met meer dan 100.000 inwoners op grond waarvan bij verordening voor raadsleden een vergoedingsregeling kan worden vastgesteld voor de kosten van loopbaan-oriëntatie en mobiliteit bevorderende activiteiten tijdens het raadslidmaatschap.

3. Vragen en informatie op internet
Informatie die betrekking heeft op politieke ambtsdragers kunt u vinden op de volgende internetsite: www.politiekeambtsdragers.nl. Op deze site vindt u alle actuele wet- en regelgeving, circulaires en brochures over politieke ambtsdragers voor het Rijk, de provincie, de gemeente, de waterschappen en ook voor het Koninkrijk en de BES-eilanden voor zover deze afkomstig is van het ministerie van BZK. U vindt hier dus niet de modelverordeningen van de VNG of de gemeentelijke of provinciale verordeningen.

Voor eventuele nadere vragen kunt u ook contact opnemen met het ministerie van BZK via postbus.helpdeskpa@minbzk.nl.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
voor deze,

R. Bagchus
Directeur Democratie en Bestuur